

Катерина Кузнєцова
к.е.н., доцент кафедри менеджменту
КПІ ім. Ігоря Сікорського
kuznietsova.k@gmail.com
Олександр Байло
студент факультету менеджменту та маркетингу
КПІ ім. Ігоря Сікорського
bayloaa@ukr.net

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ УКРАЇНИ

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ РЫНКА СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ УКРАИНЫ

TRENDS OF THE UKRAINIAN BUILDING MATERIALS MARKET DEVELOPMENT

Анотація. Досліджено тенденції виробництва залізобетонних конструкцій в Україні, проаналізовано та виокремлено сім факторів розвитку вітчизняного ринку будівельних матеріалів, що охоплюють укрупнення бізнесу, локальні особливості конкуренції, залежність від економічних очікувань споживачів, зміну структури споживання, товарний кредит, розширення інструментарію просування продукції і послуг, сезонність. Методом PEST-аналізу виокремлено групи факторів зовнішнього середовища, що впливають на господарювання підприємств галузі.

Аннотация. Исследованы тенденции производства железобетонных конструкций в Украине, проанализированы и выделены семь факторов развития отечественного рынка строительных материалов, охватывающие: укрупнение бизнеса, локальные особенности конкуренции, зависимость от экономических ожиданий потребителей, изменение структуры потребления, товарный кредит, расширение инструментария продвижения продукции и услуг, сезонность. Методом PEST-анализа выделены группы факторов внешней среды, влияющих на хозяйствования предприятий отрасли.

Abstract. It was researched the trends in the production of reinforced concrete structures in Ukraine, it was analyzed seven factors of development of the domestic market of building materials, covering business consolidation, local features of competition, dependence on economic expectations of consumers, change of consumption structure, commodity credit, expansion of production and services tools promotion, seasonality. By the method of PEST-analysis it was identified the groups of environmental factors that affect the management of enterprises in the industry.

На сьогодні залізобетон є головним будівельним матеріалом у побутовому та промисловому будівництві. Він переважає над металоконструкціями, оскільки має тривалий термін експлуатації, нижчу собівартість, є надійною опорою всій будові, може застосовуватись на всіх етапах будівельних робіт, стійкий до корозії, перепаду температур, різнотипних деформацій.

Обсяги виробництва залізобетонних конструкцій підприємствами України змінювались за 10 років, від найменшого значення у 2009 р. (3756 тис. т) до найбільшого у 2011 р. (4756 тис. т). і становить на 2018 р. 4034 тис. т. Виробництво залізобетонних конструкцій демонструє незначний спад після 2016 р., що свідчить про стан стагнації будівництва в Україні [1].

Якщо ж брати до уваги довготривалий період, то аналіз ситуації на ринку будівельних матеріалів показав, що спостерігається стійка динаміка зростання не тільки обсягів виробництва, а найголовніше - переважання експорту над імпортом у структурі балансу. Відповідно до даних Державної служби статистики експорт України у 2017 році порівняно з 2014 роком зріс майже на 40% та майже вдвічі перевищив імпорт за останні роки [2].

Частка будівництва у ВВП України за 2018 рік склала 2,3%. Для порівняння у Німеччині частка будівництва у ВВП країни – 5,3%, у Польщі – 7,9%, у Словаччині – 8,7% [6]. Це показує нам, що попит на зовнішніх ринках, зокрема у сусідніх країнах, є значно більшим, ніж на внутрішньому. Тому перспективним напрямком діяльності для українських підприємств є вихід на нові закордонні ринки.

Україна має значні сировинні ресурси для розвитку будівельної галузі, тут стрімко розвиваються сучасні технології. За обсягами виробництва будівельних матеріалів у світі,

Україна станом на кінець 2018 р. займає 26 сходинку, що є позитивним результатом і говорить про те, що вона має значний потенціал у даній галузі [1].

Для повного розуміння ситуації важливим є аналіз основних тенденцій на ринку будівельних матеріалів України, зокрема залізобетонних конструкцій (табл. 1).

Таблиця 1

Основні тенденції розвитку ринку будівельних матеріалів в Україні

Фактори	Характеристики
Укрупнення бізнесу	Створення груп компаній, холдингів, вертикально-інтегрованих структур, мереж, що включають як виробників цементу і бетону, так і підприємства інших галузей
Локальні особливості конкуренції	У містах з великою кількістю населення склалася конкурентна система, коли 3-4 великих оператори конкурують між собою, формуючи ринкову ціну на будівельні матеріали
Залежність від економічних очікувань споживачів	Стабілізація курсу валют і поліпшення девальваційних очікувань впливають на зростання попиту у сфері нерухомості, і відповідно на будівельні матеріали. Непередбачуваність розвитку економічної ситуації, пов'язана з пандемією коронавірусу, стримує перспективний попит
Зміна структури споживання	Сьогодні основними споживачами є великі будівельні об'єкти, яким поставляються в основному високомарочні залізобетонні вироби; з боку приватного будівництва, яке споживає залізобетонні вироби, наприклад, попит різко впав. Також відзначається зниження попиту на спеціальні види бетонів
Товарний кредит	Багато будівельних проектів в середньому і великому сегменті відчують нестачу фінансування. Клієнтів часто цікавить не тільки співвідношення ціна/якість, але і можливість надання відстрочки платежів
Розширення інструментарію просування продукції і послуг	Підвищується рекламна активність компаній, розвиваються дилерські мережі та сервісні пропозиції для споживачів
Сезонність	Ринок будівельних матеріалів має сезонні коливання попиту, пов'язані зі зміною обсягів будівельних робіт протягом року. Пік попиту припадає на період з травня по листопад. В інший час обсяги будівництва падають в два-три рази, що призводить до істотного зниження попиту, у тому числі на залізобетонні конструкції.

Джерело: складено авторами на основі [3].

Проаналізувавши стан ринку та загальну ситуацію у галузі, для підприємств можна виокремити основні фактори зовнішнього середовища, які впливають на їх господарську діяльність. Провівши PEST-аналіз, можна виокремити наступні фактори: 1) political: несприятлива політична ситуація в Україні; корупція; часта зміна керівників міністерств та інших контролюючих органів; політична ситуація у країнах, куди експортується продукція; 2) economic: погіршення економічної ситуації у зв'язку з пандемією коронавірусу; важкість залучення інвесторів через неефективну законодавчу базу; проблеми валютного регулювання; мінливі ціни на ресурси; висока конкуренція в галузі; проблеми кредитування; 3) social: рівень життя населення; демографічна ситуація; відтік робочої сили за кордон; орієнтація на суспільний уклад Заходу; 4) technological: НТП, який дозволяє вивчати і удосконалювати технології (впровадження здобутків Індустрії 4.0); зростання технічних вимог до продукції; реєстрація патентів; міжнародні стандарти [3].

Таким чином, ринок залізобетонних конструкцій України є перспективним напрямом підвищення її конкурентоспроможності на національному та світовому ринку при оптимальному використанні своїх потужностей підприємствами та нівелюванні загроз в сучасних ринкових умовах.

Література

1. Обсяги будівництва та виробництва будівельних матеріалів в Україні: реальна ситуація. 2019. Будівельний портал. URL: <http://budport.com.ua/news/15423-obsyagi-budivnictva-ta-virobnictva-budivelnih-materialiv-v-ukrajni-realna-situaciya>
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Аналіз ринку залізобетонних виробів в Україні, 2019 рік. Аналітика ринків, фінансовий консалтинг. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/issledovanie-rynka/analiz-rynka-zhelezobetonnyh-izdelij-v-ukraine-2019-god>

УДК 658.7

Світлана Лиса

*к.е.н., ст. доцент кафедри торговельного підприємництва та логістики
Київський національний торговельно-економічний університет
s.lysa@knute.edu.ua*

Діана Мухаровська

*студентка факультету торгівлі та маркетингу,
Київський національний торговельно-економічний університет
d.olegovna13@gmail.com*

ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

ЛОГИСТИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННЫХ ВЫЗОВОВ

LOGISTICS IN THE CONDITIONS OF MODERN REQUIREMENTS

Анотація. У даній статті розгортається актуальність логістичної діяльності в сучасних умовах, теоретичні значення терміну «логістика». Також проводиться аналіз логістичної інфраструктури та пропонуються необхідні заходи щодо розвитку логістичних галузей. Розглядаються методи та цілі сучасної логістики.

Аннотация. Данная статья основана на рассмотрении актуальности логистической деятельности в современных условиях, теоретические значения термина «логистика». Также проводится анализ логистической инфраструктуры и предлагаются необходимые меры по развитию логистических отраслей. Рассматриваются цели и методы современной логистики.

Abstract. This article is based on the relevance of logistics activities in modern conditions, the theoretical meaning of the term "logistics". The analysis of the logistics infrastructure is also carried out and the necessary measures for the development of logistics industries are proposed. The goals and methods of modern logistics are considered.

Важливе значення логістики в теперішній час полягає у потенційній можливості підвищити ефективність провідних систем методом планування. Для будь-якої людини, яка займається підприємницькою діяльністю, логістика дозволяє з'єднати місця споживчої концентрації з виробничими потужностями, не втрачаючи при цьому гроші і час. Завдяки використанню логістики та її розвитку вдалося створити дуже ефективну систему міжнародної торгівлі і забезпечити людей всієї планети великим вибором товарів.

Існує безліч варіантів трактування терміну «логістика». Існує значення, що логістика – це системна інтеграція транспортних і логістичних активностей (дій господарюючих суб'єктів) у формі транспортно-логістичних послуг для оптимізації вантажопотоків на основі діючого законодавства. Також, відповідно до Українського академічного словника, логістикою може бути наука про планування, контроль та управління транспортуванням, зберіганням та іншими матеріальним та нематеріальними операціями, які здійснюються в процесі доставки сировини, матеріалу чи готової продукції до споживача. [1]

За думкою Council of Logistics Management – CLM (Ради логістичного менеджменту США), «логістика – це процес планування та забезпечення (включаючи контроль) ефективного і безперервного надходження товарів, послуг та супроводжуючої інформації